Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2140649
Steller: C.M. Bakker
Datum commissie:
Datum raadsvergadering:

Team: PM
Teammanager: Henk de Bruijn
Portefeuillehouder: A. Helling
E-mail: cm.bakker@hoorn.nl

Onderwerp
Herijking Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES NHN)

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Herijking RES 2024 Noord-Holland Noord
2	Startnotitie verkenning windenergie Hoorn 80
3	
4	
5	

De raad besluit

1. In te stemmen met de Herijking RES Noord-Holland Noord 2024, die het resultaat is van de regionale samenwerking in de RES-regio Noord-Holland Noord.
2. Kennis te nemen van regionale wijzigingen in zoekgebieden.
3. De volgende wijziging voor gemeente Hoorn vast te stellen en deze mee te nemen bij de uitwerking van de uitvoeringsinstrumenten voor omgevingsbeleid:
   Toevoegen zoekgebied Hoorn 80 voor het verkennen van de mogelijkheden om windenergie te ontwikkelen. Aan het zoekgebied is geen ontwikkelopgave verbonden.
4. In te stemmen met de startnotitie proces verkenning windenergie zoekgebied Hoorn 80.

Samenvatting
De Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES NHN) is een dynamisch document. Na twee jaar is, op basis van de voortgangsrapportage, besloten dat een herijking nodig is. Dit betekent dat alleen wijzigingen en/of aanpassingen van de zoekgebieden voor de herijking RES NHN worden aangemeld en vastgesteld. Landelijke en regionale kaders, doelstellingen en afspraken van de RES NHN 1.0 blijven ongewijzigd voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie op land. Voor de gemeenten in Westfriesland betekent dit dat alleen wijzigingen plaatsvinden in de SED-gemeenten en de gemeente Hoorn. De gemeente Hoorn zal voor de verkenning van windenergie een zoekgebied bij bedrijventerrein Hoorn 80 toevoegen. Aan dit zoekgebied is geen ontwikkelopgave gekoppeld. Dit betekent dat op basis van de verkenning de mogelijkheden voor windenergie worden onderzocht en dat deze op basis van dit zoekgebied er zullen komen. Voor de verkenning van het zoekgebied is een startnotitie opgesteld. Hierin staat beschreven welk proces doorlopen moet worden om de mogelijkheden voor windenergie te verkennen en te onderzoeken door een initiatiefnemer.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
In het voorjaar van 2023 is de Voortgangsrapportage RES in de colleges behandeld. Op basis van de Voortgangsrapportage is geconcludeerd dat de RES NHN toe is aan een herijking. Medio 2023 is de Uitgangspuntennotitie herijking RES vastgesteld in het college. Daarin is opgenomen dat de herijking

RES 2024 alleen gaat over de wijzigingen van de zoekgebieden, welke zoekgebieden er zijn afgevallen en bijgekomen, en wat het effect is van die wijzigingen op de opwekcijfers.

Belang
Anno 2024 worden de gevolgen van klimaatverandering steeds meer zichtbaar. Ook de huidige internationale ontwikkelingen (gasschaarste, hoge energieprijzen en energiearmoede) onderstrepen het belang van voldoende duurzame lokaal opgewekte energie. De urgentie om de RES NHN uit te voeren wordt daarmee steeds groter. Daar komt bij dat lokaal opgewekte energie ook kan bijdragen aan het oplossen van netcongestie waar veel bedrijven mee te maken hebben, het ontwikkelen van woningbouw en voorzieningen én het verduurzamen van de mobiliteit. Door Hoorn 80 in de herijking RES NHN toe te voegen als zoekgebied windenergie kan mogelijk een flinke bijdrage worden geleverd aan de opgave voor duurzame energie op land zoals afgesproken in de RES 1.0 NHN en de eigen ambitie van Hoorn om in 2040 energieneutraal te zijn.

Centrale vraag
Op welke wijze draagt de gemeente Hoorn bij aan de opgave vanuit de RES NHN en tegelijkertijd ook aan haar eigen opgave van energieneutraal Hoorn in 2040?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Hoorn wil de mogelijkheden voor windenergie verkennen, om deze reden is in de herijking van de RES NHN een zoekgebied bij Hoorn 80 opgenomen. Door het opnemen van een zoekgebied kan een verkenning plaatsvinden. Daarnaast kunnen stappen worden gezet in de opgaven van netcongestie, transitie van fossiele naar duurzame bronnen en in de ambitie om als grootverbruiker en stad haar energiehuishouding energieneutraal te organiseren.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
Energieneutraal in 2040 is de ambitie van de gemeente Hoorn. Het programma energietransitie heeft deze ambitie vertaald in doelstellingen en verdeeld over de onderdelen besparing, duurzame opwekking, aardgasvrij, energie-infrastructuur en mobiliteit. Uitvoering van de RES NHN en het toevoegen van een zoekgebied voor de verkenning van windenergie leveren een directie bijdrage aan het opwekken van duurzame energie en de netcongestie problematiek. De opwek van duurzame energie kan bedrijven helpen om hun energievoorziening op orde te brengen en te verduurzamen.

4. Kaders
- *Klimaatakkoord; vastgesteld juni 2019*
Hierin zijn de afspraken landelijke vastgelegd om in 2050 CO2 neutraal te zijn.
- *RES 1.0 voor Noord-Holland Noord; vastgesteld juli 2021.*
Hierin staan de afspraken en kader tussen de 17 gemeenten, provincie en waterschappen om uiterlijk in 2030 3,7 TWh aan duurzame opwek op land te realiseren.
- *Regionale beleidskaders zon- en windenergie; vastgesteld oktober 2023*
Hierin staan de afspraken en kader voor het inpassen van grootschalige duurzame zon- en windenergie opwek.

5. Argumenten
De Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord (RES NHN) is een dynamisch document. Eén van de uitgangspunten van de RES is dat er ruimte is en blijft voor innovaties, nieuwe zoekgebieden en initiatieven. Daarnaast zijn de zoekgebieden, sinds de vaststelling van de RES 1.0 in 2021, uitgewerkt en geconcretiseerd waardoor zoekgebieden zijn aangepast of afgevallen. Ook zijn meerdere locaties aangemeld voor het OER-Programma (Opwek van Energie op Rijksvastgoed) en opgenomen in de Herijking RES. Voor gemeente Hoorn betekent dit dat langs de A7 door Rijksvastgoed wordt gekeken naar mogelijkheden en koppelkansen voor het opwekken van zonne-energie. Hoorn is hierin bestuurlijk als ambtelijk betrokken. Het OER -Traject A7/A8 zit in de verkennende fase.

Met de zoekgebieden zoals opgenomen in de Herijking RES 2024 zijn er mogelijkheden om de gezamenlijke ambitie van 3,6 TWh te realiseren. De grootste uitdaging is om onze ambitie tijdig (in 2030)

te realiseren. Sinds de RES 1.0 is er 0,26 TWh extra opwek bijgekomen. Komende zes jaar moet er nog 1,26 TWh gerealiseerd worden. Dit is een grote opgave, zeker omdat het steeds lastiger wordt om projecten van de grond te krijgen. Zo heeft het Rijk de zonneladder geïntroduceerd waardoor het lastiger is om op landbouwgrond projecten te realiseren, is er sprake van netcongestie in het electriciteitsnet waardoor projecten niet tijdig kunnen worden aangesloten en ontstaat steeds meer weerstand vanuit de maatschappij.
De regio blijft zich volop inzetten voor het realiseren van onze gezamenlijke ambitie van 3,6 TWh in 2030. Vooral omdat er na 2030 nog een extra opgave ligt om meer duurzame energie te realiseren. Voor de komende periode ligt de focus op versnelling van de uitvoering van de projecten en het geven van vertrouwen aan (lokale) initiatiefnemers om energieprojecten te kunnen realiseren. Voor Westfriesland is de opgave 0,7 TWh. Op dit moment is ongeveer 0,2 TWh gerealiseerd. Ondanks dat meerdere projecten in ‘de pijplijn’ zitten die komende jaren worden uitgevoerd, moet nog een flinke stap worden gezet in het realiseren van de doelstelling. Alle mogelijkheden moeten hiervoor worden verkend.

Doel Herijking RES 2024
De herijking van de RES dient meerdere doelen. Voor de partners in de RES (gemeenten, hoogheemraadschap, provincie) is het van belang om hun ambitie in de zoekgebieden tijdig te kunnen realiseren. Door de actuele wijzigingen en nieuwe ontwikkelingen vast te stellen in de Herijking RES 2024, kunnen de wijzigingen tijdig in het omgevingsbeleid van gemeenten en provincie worden opgenomen. Dit is belangrijk om te kunnen blijven koersen op vergunningverlening in 2025 en realisatie van de ambitie van 3,6 TWh in 2030. Voor de netbeheerder dient de geactualiseerde en opnieuw vastgestelde kaart als uitgangspunt om uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk te plannen. Als laatste, maar zeker niet als onbelangrijkste, geeft de herijking ook duidelijkheid voor de stakeholders: inwoners, maatschappelijke belangenorganisaties, ontwikkelaars, bedrijfsleven en andere belanghebbenden.

Proces Herijking RES 2024
In het RES-proces van Noord-Holland Noord wordt interbestuurlijk samengewerkt tussen de 17 gemeenten, de provincie en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De deelnemende overheden behouden daarin hun eigen rol en bevoegdheden en werken informerend, meningvormend en beleidsvoorbereidend samen.

In de uitvoering van de RES zijn de gemeenten verantwoordelijk om zoekgebieden verder te concretiseren en samen met initiatiefnemers de haalbaarheid van projecten te onderzoeken. Daarnaast zorgen gemeenten voor kaders voor participatie en lokaal eigendom, afstemming met de netbeheerder, de buurgemeenten en waar nodig met de provincie en het hoogheemraadschap. Voor de Herijking RES 2024 is om die reden geen regionaal, uniform participatieproces georganiseerd zoals in de aanloop naar de RES 1.0. Participatie is na de vaststelling van de RES 1.0 maatwerk geworden en vindt op gemeenteniveau plaats.
De gemeente Hoorn heeft een startnotitie opgesteld waarin het proces wordt beschreven en waaraan een initiatiefnemer moet voldoen om de verkenning van windenergie te doorlopen. Doel van de startnotitie is te komen tot een afgewogen kader van spelregels waaronder ontwikkeling van windenergie tot stand kan komen.

Besluitvorming
Alle 17 gemeenten, de provincie Noord-Holland en het HHNK stellen de Herijking RES 2024 vast en bouwen daarmee voort op hun afspraken uit de RES 1.0. De besluitvorming over de Herijking RES 2024 is maatwerk: er zijn gemeenten zonder wijzigingen van zoekgebieden en gemeenten waar juist wel wijzigingen zijn voorzien. In gemeenten met wijzigingen stelt de gemeenteraad de Herijking RES 2024 vast. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraden om te besluiten over wijzigingen ten opzichte van de kaart van de RES 1.0 op eigen grondgebied en om deze wijzigingen vervolgens te borgen in het omgevingsbeleid. In gemeenten zonder wijzigingen wordt de Herijking RES 2024 vastgesteld door het college van B&W en wordt deze ter informatie met de gemeenteraad gedeeld. Daarnaast besluiten het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap en Provinciale Staten over de gehele Herijking RES 2024.

De Herijking RES 2024 wordt vóór de zomer 2024 vastgesteld door de gemeenten en het hoogheemraadschap, in september start de besluitvorming door de provincie (november besluit Provinciale Staten).

Binnen de gemeente Hoorn is het zoekgebied Hoorn 80 voor de verkenning van windenergie opgenomen in de Herijking RES 2024. Deze wijziging is door het college aangedragen door middel van een collegebesluit, en regionaal afgestemd. De raad is geïnformeerd over het aandragen van deze wijzigingen door middel van informatiebrief en een raadsbijeenkomst. De Herijking RES 2024 wordt hierbij aan de raad voorgelegd ter besluitvorming. Verdere verkenning van het zoekgebied vindt plaats volgens het proces beschreven in de startnotitie zodat zorg wordt gedragen voor een zorgvuldige participatie.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Voorafgaand aan de herijking RES 2024 en naar aanleiding van een vraag van een projectontwikkelaar over windenergie is een quick scan opgesteld. De quickscan was bedoeld om een allereerste indruk te krijgen van de mogelijkheden van windenergie bij bedrijventerreinen in Hoorn. Ook is de meedenkgroep duurzaamheid van de gemeente geconsulteerd over welke processtappen genomen moeten worden om een zoekgebied ter verkenning toe te voegen aan de RES NHN. De raad is geïnformeerd per raadsbrief en een raadsinformatieavond heeft plaatsgevonden. Ook is de quick scan gepresenteerd aan de ondernemers van Hoorn 80. Deze ondernemers zijn via de nieuwsbrief van parkmanagement geïnformeerd over het proces.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.

8. Communicatie

Bij het vaststellen van de herijking RES NHN wordt ook de startnotitie vastgesteld. Hierin wordt beschreven welk proces de initiatiefnemer moet doorlopen voor een verkenning naar de mogelijkheden van windenergie. Ook zal vanuit de Westfriese gemeenten een persbericht worden opgesteld met een toelichting op de wijzingen die in Westfriesland zullen plaatsvinden. In de lokale kranten zal de besluitvorming kenbaar worden gemaakt. De ondernemers worden via de nieuwsbrief van parkmanagement geïnformeerd.

De website van de Energieregio Noord-Holland is het centrale communicatiemiddel. De Herijking RES 2024 is hierop terug te vinden. Totdat alle RES-partners hebben besloten, is op de website de tekst opgenomen: *‘De besluitvorming moet nog plaatsvinden, de Herijking RES is daarom nog een concept’.*

Eind juli 2024 - na eventuele besluitvorming in gemeenteraden - is in de RES-viewer de meest actuele, vastgestelde kaart van de RES in te zien.

9. Realisatie

Nadat de Herijking RES 2024 is vastgesteld, worden de gewijzigde en nieuwe zoekgebieden geborgd in het omgevingsbeleid van de gemeenten (omgevingsplannen) en de provincie (omgevingsverordening). De wijziging van de zoekgebieden wordt na besluitvorming verwerkt in de RES-viewer.

Voor nieuwe- en aangepaste zoekgebieden voor windenergie stelt de provincie een plan-MER op. Dit is nodig om de wind-zoekgebieden te kunnen borgen in de provinciale omgevingsverordening. In deze plan-MER worden de mogelijke omgevingseffecten van de wind-zoekgebieden in beeld gebracht. In het najaar van 2024 stelt de provincie (GS) de plan-MER vast, rekening houdend met de genomen lokale besluiten over de Herijking RES. Hierna worden de nieuwe/aangepaste wind-zoekgebieden opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordening (per 1-1-2025).

De verkenning voor de mogelijkheden wordt op basis van de startnotitie uitgevoerd door initiatiefnemer(s)

Hoorn,

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester